

10/345



T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 228
Tarih: 29.11.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Düşünce ve ifade özgürlüğü önünde engel teşkil eden yasal hükümlerin saptanması ve tutuklu bulunan gazetecilerin durumunun araştırılması için Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Halil AKSOY

Ağrı Milletvekili

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muğ Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

 19

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

 20

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

 21

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

 22

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili

10/345

GEREKÇE

İnsan hakları bir insanlık değeri olarak ortaya çıkıp kabul edildiğinden beri düşünce özgürlüğü, ifade özgürlüğü ve basın-yayın özgürlüğü ile beraber değerlendirilmektedir. Düşüncenin ifade edilmesi, açıklanması, basılıp yayılması bir bütündür. Açıklanamayan, basılıp yayılamayan bir düşüncenin özgür olması ya da böyle bir durumda düşünce özgürlüğünden söz etmek olası değildir.

Ne yazık ki ülkemiz belirtilen çerçevede yasal olarak anti-demokratik bir yapıya sahiptir. TCK 301. Madde TMK 7/2 Madde başta olmak üzere her toplumsal soruna ilişkin düşünce açıklamak engellenmiş ve yasal olarak cezalandırılmaktadır. Kökenini büyük ölçüde 12 Eylül darbe anayasasından alan bu durum, her iktidar tarafından bilinse de basın yayın kuruluş ve gazeteciler üzerinde sindirme ve bastırma politikalarının bir aracı olarak bugüne kadar kullanılmıştır.

Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu'nun verilerine göre, 25 Kasım 2011 tarihinde tutuklanan Özgür Gündem Gazetesi Yazarı Cengiz Kapmaz ile birlikte tutuklu gazeteci sayısı 65'e ulaştı. Bu sayı, 2010 yılında yaklaşık 50 iken, 2009 yılında 35 idi. Görüldüğü üzere her sene tutuklanan gazeteci sayısında ciddi bir artış söz konusudur. Ayrıca tutuklanmayan ancak, yargılaması devam binlerce dava dosyası da mahkemelerde devam etmektedir.

Uluslar arası kuruluşların yaptıkları basın özgürlüğü değerlendirmelerinde Türkiye gün geçtikçe daha da geriye gitmektedir. Ekim ayında açıklanan son Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da, Türkiye'nin basın özgürlüğü konusunda yaşanan sorunlara özellikle değinilmiştir.

TRT'nin Kürtçe yayın yapmaya başlamasında sonra, Kürtçe yayınlar üzerindeki baskının kalkması beklenirken tersine sürmüştür.

Toplumu doğrudan ilgilendiren davalarda bilgi alma ve kamuoyuna aktarma gizlilik kaydı ile engellenmektedir. Sol sosyalist, muhalif basın yayın kuruluşları ve gazetecileri üzerinde baskı ve engellemeler gittikçe artmaktadır.

Oysa basın özgürlüğü, Birleşmiş Milletler tarafından, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde ilan edilen, birçok ülke tarafından kabul edilen bir haktır. Gerek BM, gerekse de Avrupa Birliği bünyesinde basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü konularında pek çok sözleşme hazırlanmış ve üye ülkelere imzalanmıştır.

Bu anlamda ülkemizde bu tür pek çok sözleşmeye taraftır. Özgür, tarafsız bir basın oluşturmada da iç hukukun bu sözleşmelere uygun duruma getirilmesi gerekmektedir. Bu anlamda Terörle Mücadele Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'un mutlaka değişmesi gerekmektedir.

Özgür Basın, demokratik sistemin korunması ve güçlendirilmesinde son derece önemli bir unsur olma özelliğini taşımakta olup, insan haklarına dayalı barış içinde demokratik bir

toplumsal ve siyasal düzenin gerçekleşmesi yolunda önemli yapı taşlarından birini oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra demokratik siyasetin oluşturulmasının temel koşullarından biridir. Siyasi ve ekonomik baskı altında bulunan basın, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında yeniden ele alınmalı ve önünde engel olan düzenlemelerin derhal değıştirilmesi kaçınılmaz olmuştur.

Bu nedenle basın yayın faaliyetlerinin önündeki engellerin araştırlması, ifade özgürlüğünün yasal olarak güvenceye alınması ve tutuklu gazetecilerin durumunun ve yasal çerçevelerinin araştırlması için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını dileriz.